

KURJER WARSZAWSKI.

D. 9. Listopada — Rok 1842.

Sroda.

№ 297.

Jutro, Ś. Andrzej z Awelinu.
Pierwsza Kwadra.

W zeszłą Niedzielę w Rościele XX. *Reformatów*, odbył się nader rzadki i błogi obrzęd *złotego wesela* JP. *Gotfrieda Gumprecht*, Obywatela M. Warszawy, i *Wiktoryi z Wygonowskich Gumprecht*. Pan Młody liczy dziś lat 81 wieku swego, a Panna Młoda lat 70; oboje więc mają teraz lat 151, doczekawszy się 7rga Dzieci, 22ch Wnuków i 4ch Prawnuków. Szanowny Kapłan X. *Wyrwański*, pobłogosławiwszy ponowiony słuhny związek, trwający już *pół wieku*, piękną i tkliwą przemową wznosił liczną zgromadzenie osób, które Świątynię Pańską napelniało. — Zapis 3,000 rub: sr: iako stały fundusz dla Szpitala w *Konieczpolu*, przez niegdy Joannę Hr. *Potockę* testamentem uczyniony, Rada Administ: zatwierdziła. Taż Rada 21go z. m. postanowiła, że Na pobór opłaty z mostu na rzece *Kamiennie*, pod wsią *Zemborzynem*, ma być wydana Właścicielowi tejże wsi taryfa klasy 4tej. 28go z. m. udzieliła: PP. *Camuset* i *Malfa*, włączany przywilej na cafe Królestwo Polskie, do d. 2/14 Paźdz: 1846 r. trwać mający, na wprowadzenie do Królestwa i użycie wynalazku PP. *Payen* i *Burón*, w wyrabianiu prosaku (*noir animalisé*), mającego własność oczyszczania natychmiast ciał, w stanie zgnilizny będących, i udzielania tyżże ciałom, użytym na nawóz, działalności 10-kroć większej, aniżeli miały same przez się. Także P. *Leon: Sawickiemu*, list przyznania wynalazku, z terminem 5cio-letnim na cafe Królestwo, na nowy mechanizm do budowania powozów, zabezpieczający przy rozbieganiu się koni. — JO. *Xiążę Gorczakow*, Jenerał Adjutant, Szef Sztabu Głównego, wrócił do Warszawy z zagranicy. — Instytut *Głuchoniemych i Ociemniałych* otrzymałszy zł. 364 gr. 10 dobrowolnej ofiary, staraniem W. JX. *Ranonika Brudzyńskiego* w *Wasilowce* na *Podolu* zebranej, składa najczulsze podziękowanie równie zbierającemu, iak tym wszystkim, którzy swym datkiem potrzeby obu zakładów zasilać raczą. — Nakładem G. *Senewalda* Księgarza w Warsa-

wie przy ulicy Miodowej Nro 481, wyszło dzieło pod tyt: *Nauka Leśnictwa* dla prywatnych Właścicieli Lasów, obejmująca zasady ustanawiania pewnych dochodów z lasu, tudzież zagospodarowania go według prostych praktycznych prawideł, z dołączeniem krótkich przepisów wykonać się w tym celu mających robot Jeometrycznych przez E. W. *Marona*, Królewsko-Pruskiego Radcę leśnego i t. d., przełożył z niemieckiego P. E. L. Dzieło to obejmoje arkuszy 18 i tablic różnych 10; sprzedaje się we wszystkich Księgarniach po zł. 10. Lasy wielką jeszcze zajmują naszego kraju przestrzeń; mówimy *jeszcze* wielką, bo wistocie już nie taką, iaką dawniej zajmowały. Nieprzebrane to bogactwo przebiera się coraz bardziej, i przebierać się będzie tym bardziej i tym prędzej, że niezmiernie wzmagą się jego spożebowanie. Jest to bogactwo godne największej naszej uwagi, bogactwo którego uszczerbek 2 i 3 pokolenia wspólnem okiem dostrzedz tylko mogą. Pobudujemy w parę lat upadłe budynki, doprawimy pola, zapomożemy się w inwentarz, ale ani w pół wieku nie zdołamy poprawić złego zagospodarowania i odzyskać strat ze zmarnowanego złem użyciem lasu. Kto więc nie samą ma przed oczami obecność, ale sięga także myślą w przyszłość; kto nie na ladaiakiem widzi mi się, ale na pewnych zasadach oprzede chce dochody ze swego lasu, kto nie praestając na podzieleniu i kolejnem wyrębianiu lasu porębami, zechce przekonać się ze jest doskonalszy sposób jego gospodarowania; kto pragnie nie tylko sam najprzyzwoiciej używać lasu, ale zapewnić użytki z niego swym dzieciom i wnukom, temu nie będzie obojętną rzeczą przeczytać wyraźnie *dla prywatnych właścicieli lasów* napisane dzieło przez autora, który prócz dokładnej teorii leśnictwa, lat 20 strawił na praktyce w tym zawodzie, dzieło które w krajach gdzie leśnictwo w kwitującym jest stanie, na najpochlebniejszy sąd u znawców zasłużyło. —

(Art. nad.) Przed 3ma miesiącami wezwany zostałem, jako Artysta *orthopedyczny* do Szpitalu Starozakonnych, dla oglądania chorego mężczyzny, lat 40 kilka liczącego, który od 2ch lat nie był w stanie chodzić, ponieważ stawy kolanowe, w skutek cierpień artrytycznych, tak były skrzywione, że tylko siedzącym sposobem i to za pomocą rąk czółgać się mógł od miejsca do miejsca. W. Berg, Lekarz tegoż Szpitalu, chciał przez przernięcie ścięgaczów pod kolanami chorego i innych, do dawnego użycia nogi doprowadzić. Ja, ponieważ niezawsze widziałem dobry skutek po podobnych operacjach, nie podzielałem jego zdania. Operacja jednak w przytomności kilku Lekarzy i mojej, w ciągu kilku minut z nadzwyczajną zręcznością wykonaną została. Raz tylko zdarzyło się mi widzieć tegoż chorego, spoczywającego jeszcze na maszynch, i chociaż widziałem jego kolana już znacznie wyprostowane, wątpiłem jeszcze o dobrym użyciu nóg. Dnia 7go b. m. wezwany zostałem przez wyż wspomnianego Operatora do tegoż Szpitalu, i tam zastałem owych Lekarzy, którzy byli przytomni przy operacji. Chory, po pobyciu w Szpitalu blisko 3ch miesięcznym, odzyskał zupełnie to, co mu W. Berg przyrzekł, to jest, użycie nóg, iak przed chorobą. Uprosilimy W. Berg, który w tymże dniu do domu odesłać chciał chorego, ażeby jeszcze przez dni 8 mógł pozostać w Szpitalu, dla przekonania naocznie niejednej osoby cierpiącej, iakoteż WWch Lekarzy, których takowy przykład interesować może. Gustaw Mann. — W chwili obecnej sklepy *Warszawskie* bogate są w przedmioty do ubrania i odzieży służące. Wpakowano towary *Lipskie*, rozłożono najnowsze korty i sukna z fabryk krajowych. W tych dniach kupujący licznie odwiedzają sklepy, bo każdy zawczasu przygotowanie ubior na zimę. Pomniając krój fraków który do nowego roku może jeszcze uleść zmianie, wspomniemy dziś o tych częściach ubioru męczyzn, które już opatrzone cechą i pieczęcią mody, mogą bez obawy kontrabandy ukazywać się w salonach: są to kamizelki i krawaty. Axamit, atlas i grube tkaniny iedwabne tak iak i

lat poprzednich, tworzą tło takowych, ale rozmaitość i kolorowanie deseni nowe zupełnie stworzyło wyroby. Dużo kamizelek deseni *szkocki* zdołbi; podróż Królowej *Wiktorki* do *Szkocji* w r. b. odbyta, na nowo wprowadziła w modę wszelkie desenie *szkockie*. Z Kamizelek atlasowych największa część ozdobiona jest deseniem mozaikowym, a grube tkaniny iedwabne albo kaszmiry tkane są w desenie *perskie* i *tureckie*. U iednego z naszych pierwszych Krawców znajdują się kamizelki kaszmirowe medaljonami w guście *rokoło*, i widokami starożytnych gmachów ozdobione. Rzecz to bogata, a iednak ani ciężka, ani złego gustu. Krawaty długie kolorowe utrzymały się w modzie, wchodzą nawet w skład ubrania na mniejsze wieczory; na większe gładka chustka atlasowa czarna, a na bale, białe w użycianiu będą. W *Paryżu* mocna partja popiera powrót chustek białych. Chustki długie szalowe atlasowe, axamitem tkane, są przepyszne, wiele z nich deseni kolorowy mozaikowany zdołbi, na innych wyrzute są rozmaite diabelki (*djableries*). — Kurs wczorajszy: Listy zastaw: nowe, za 100 zł., r. s. 14 k. 35 (zł. 99); wartość kuponu kop: 22²/₃.

Z *Petersburga*. — J. C. W. Wielki Xiążę *MICHAŁ Pawłowicz* 17/29 z. m. wrócił z *Warszawy* do *Petersburga* w pożądanem zdrowiu. — *N. PAN* raczył pozwolić *Admirałowi Krusenstern* nosić na szlifach cyfrę *CESARSKA*, i wezwać go do siebie w nagrodę za jego 16to-letnie trudy w zarządzie morskim *Kadeckim* korpusem. — Przybył tu z zagranicy *Cłonek Rady Państwa*, *Rzeczywisty Radca Tajny Xię Druchi-Lubecki*. — Wywóz zboża i innych artykułów żywności do *Królestwa Polskiego* z *Rossji*, i surowych materiałów, był większy niż w r. 1840. Przeciwnie wywóz naszych wyrobionych towarów zmniejszyła się coraz z powodu, iż w *Królestwie* rosną własne rękodzielnie i fabryki. Sukien polskich przywieziono 3086 pudów, około 2000 mniej niż w r. 1840; inne artykuły przywozu, nie były tak znaczne.

Anglja. — *Jenerał-Major Mikołaj Smith* *Weteran armji wschodnio indyjskiej*, umarł 22go z. m. w *Cheltenham*. — *Pan F. W. Mak-Naghten*

Ojciec zamordowanego dyplomatyka w *Kabulu*, choruje niebezpiecznie. — Królowa raczyła wyznaczyć poecie *Wordsworth* (Uordsuors) pensję 600 dukatów. — Z *Gibraltaru* pisał pod dniem 10tym z. m.: Północno-amerykański okręt *Kolumbus* przybył z *Bostonu* ma przyłączyć się do eskadry Komodora *Morgan*, który, iak wiadomo, nie otrzymał jeszcze zadosyć-uczynienia z *Tangeru*. Spodziewaną jest także w *Gibraltarze* flotylla *syrcylijska*. — Dotychczas maszyny na wojennych statkach parowych, mianowicie kotły okrywano 15tu blachami dla zabezpieczenia ich od pęknięcia, naprzypadek uderzenia kuli, któraby mogła cały statek uczynić niezdatnym do boju. Ostatnia wojna *syryjska* i w *Chinach*, okazała, iż to zabezpieczenie nie bardzo jest dokładne, a doświadczenie świeżo odbyte w *Portsmucie* w obec Admirala *Kodryngton* i *Parker* potwierdziło to zdanie. — W tych dniach złowiono w *Tamizie* w *Londynie* Wieloryba mającego 20 stop długości i 10 obwodu; zdaie się, iż zablądził z morza za śledziami. — Dyrekcja poczty w *Hamburgu* odkryła defraudanta Szypra, który przemycił listy przeznaczone na statki pocztowe, i zagubił lub ukrył około 8000 listów.

Francja. — W pułkach *afrykańskich* mają nastąpić znaczne awanse. — Jedno z pism francuz: zapewnia, że gdy w *Marsylii* zgłosił się Tłumacz do pięknej nieznaioej cudzoziemki, odpowiedziano mu, iż ona wcale niepotrzebuie tłumacza, albowiem bardzo dobrze mówi po francuzku; zatem wiadomość o niezrozumiałości iei języka była tylko bajką. — W kraiu *Algierskim* zbyt wiele ufają nowo-sprzymierzonym pokoleniom, co często nawet doprowadza do nieostrożności; i tak, niedawno Jenerał *Changarnier* (Szangarnje) dał nakłonić się przez Agę do obrótów, któreby mogły mieć skutek wcale niepomysłay, gdyby Kabyłowie chcieli wznowić swój atak. Tenże Jenerał został już raz pochwycony za szlify, i gdyby nieodwaga kilku żołnierzy, nieochylnieby zginął lub popadł w niewolę. Sam Gubernator nawet często jeździ naprzód przed frontem tylko w towarzystwie kilku nowo-sprzymierzonych *Beduinów*. To iest nieostrożność zbyt daleko po-

sunięta. — Wyziarz Króla *Belgickiego* z *Paryża* był wyznaczony na 5go h. m. Ministrowie postanowili ostatecznie ieszcze naradzić się nad traktatem handlowym mającym zawrzeć się z Belgją.

Hiszpanja. — Jenerał *Zurbano* ma być mianowany Jeneralnym Inspektorem urzędów celnych lądowych i wodnych. Nominacja ta zadafaby cios ostatni handlowi kontrahand.

Niemcy. — Od kilku dni bawią w *Wiedniu* Cesarsko-Rossyjski Pułkownik *Duhamel* i dotychczasowy Cesarsko-Rossyjski sprawujący interes w *Stambule* P. *Titow*. — Giełda *tryestyńska* postanowiła wysłać kilka osób znakomitych do *Indji* wschodnich, celem zawiązania bezpośrednich stosunków handlowych między *Indjami* a *Austrją*.

Włochy. — Wice-Król *Egiptu* darował znowu Ojcu Smu 4 kolumny granitowe na wewnętrzne ozdobienie odbuduiącego się kościoła ŚGO PAWŁA w *Rzymie*.

Rozmaitości. — W roczniku poetycznym wydanym w *Mnichowie* na r. 1843, znajduią się poezje Króla *Bawarskiego*, iednego z Xząt tegoż domu i Xżnej *Amelji Saskiej* znanej z dzieł dramatycznych. (U nas w *Warszawie* przedstawiono pióra tej dostojnej Autorki: *Wieśniak*, *Przesada i natura*, *Prawda i kłamstwo*). — W *Poin. à Pitre* na wyspie *Gwadalupie* założono Browar, *Piwo* tamże wyrabiane, nazywa się *kolonjalne* i ma być tak dobre iak *marcowe* albo *bawarskie*. — Jeden z *Mysliwych z Caen* (Kę) we *Francji*, niedawno polując na ptastwo strzelił do pary gołębi białych, z których iednego ubił a drugiego żywcem ułowił. Oba mieli obrączki złote diamentami wysadzone, na nich dwa serca strzałą przesyte i napis: *Ale: Vic: i Al: 1840*. Wnoszą że napis znaczy *Alexandra Wiktorja i Albert 1840 r.*, i że gołąbki należały do Królowej *Angielskiej*. Wartość brylantów na obrączkach, szacowaną iest na 20,000 zł. — Za doskonały środek przeciw pluskwom polecaią odwar z piołunu. — W *Manilli* w prowincji *Malagi* żyje 100-letni Starzec, który w 70tym roku życia po 3ci raz wszedł w śluby małżeńskie; najmłodsze iego dziecko ma dopiero lat 11. Czytanie i pisanie

z największą łatwością bez okularów, przytem jest czerstwy i pracowity. — Dawny pałac *inkwizycji* w *Lisbonie* później zamieniony na Ratusz, zostanie zniszony, a w jego miejsce zbuduje się Teatr narodowy. — Sławny Skrzypek *Hau-mann* z *Paryża* lgo b. m. spodziewany był w *Wiedniu*. — W *Cour Cheverny* (Kur Szewerny) niedawno Dama została straszliwie pokaleczoną przez własnego psa *buldoga*, który pilnował jej ogrodu. Zazartej bestji ledwo rozpalonem żelazem zdołano oderwać zęby od nogi nieszczęśliwej. — Kapitan z pułku *Gwadalaxarry* w *Barcelonie* w skutek sprzeczki politycznej, wywzwał 18tu swoich kolegów. Z swą poiedynkował się rzeczywiście i wszystkich zranił.

S Z A R A D A.

Pierwsze i trzecie kto ma jaką władzę.
Wiele pierwszego, z 2gim wszystkie tworzyć może,
które omiać serdecznie radzę,
Lub inną stroną spieszyć w imię BOŻE.
(Leszła Szarda Uporczywy).

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Małachowski Lud: Hr: z Białaczewa; Niniewski Cypr: Rada Guber: z Zabrodzia; Szydowski Szym: Sędz: Pok: z Komorowa; Pusłowski Wand: Dz: z Gub: Grodzieńskiej; Bogusławska Teo: Dz: z Gub: Grodzieńskiej; Skrzyński Eusta: Dz: z Strzykowiec; Stamirowski Aug: Dz: z Stamirowic; Cielecki Leop: Dz: z Trabki; Ostrowski Mikołaj Oby: z Borkowa; Linowski Ant: Oby: z Chodorzka; Nosarzewski Mich: Oby: z Woiwki; Niemierycz Anto: Oby: z Czerska.

DONIESIENIA.

Należj podpisani mają zaszczyt donieść Szanownej Publiczności, że w Mcu Październiku r. b. utworzyli w *Kaliszu* DOM HANDLOWY DLA INTERESÓW KOMISSOWYCH I EXPEDYCIJ, pod firmą **E. STERN et COMP.** Fundusze dostateczne, znajomość biegu interesów, iak niemniej dokładna znajomość wszystkiego co dotyczy Ekpedycji na granicy w Kraiu tutejszym, nabyta kilkoletnią pracą w tym przedmiocie, stawia nas w możności godnie odpowiedzieć położonemu w nas zaufaniu. Wszelkie powierzone nam Czynnności, wypełnione będą bezwzględnie i z największą dokładnością.

E. Stern.

A. Gerstmann.

Dowiedziawszy się, że mój Brat Ignacy WODZIŃSKI, wysłał mi pieniądze przez pewną osobę jadącą z Gub: Podolskiej do Warszawy; a gdy takowych nie odebrałem, zapewne z powodu, że osoba mająca ten

komis niewie gdzie mieszkać; zawiadamiam więc, że mieszkać przy ulicy Zabiej w pałacu dawniej Koseckich Nro 955.

Lambert Wodziński.

Kantor LOTERJI i WEXLU M. Rosena, przy ulicy Senatorskiej na przeciw OO. Reformatów, mieszczący w sobie zarazem SKŁAD SYGAR, TYTUNIOW i TABAK, ma zaszczyt donieść Szano: Publiczności, że nadszedł świeży transport prawdziwych HAWAŃSKICH SYGAR, po rozmaitych cenach, które się także i częściowo sprzedają; gatunki tychże Sygar są następujące: Regalja, la Norma, Trabueos, Amores, l'Empesa, Reneurell, Silva, Iris, Primavera, Industrye, Vueltabacera, Cabrera, Caballeros, La Famma, Numez, Matos, Vuelta de Abajo, S. M. G. Amarillos, Non plus ultra, St. Andre, Perosiez, i wielu innych gatunków nowych; także ulubione Damskie Sygara. Tenże Kantor poleca się Losami, tak całkowitemi iak i częściowemi, do klasy 5tej.

SPRZEDAŻ DOBREGO NABIAŁU.

Mam zaszczyt polecić się Szano: Osobom, potrzebiącym dobrego Nabiału, mianowicie: Smetanki, Mleka zbieranego, oraz Mleka prosto od krowy, którego 3 razy dziennie, to jest: rano o godz: 6tej, w połud: o 1stej i wieczorem o 7ej, dostać można. Osoby żyjące sobie takowe zamówić do bierania dziennie lub miesięcznie, raczą iaskawie Właścicielkę krów uwiadomić przy ulicy Nowy-Swiat w domu iak Szynk pod Nr 1262, wprost nowo budującego się domu. Za dobroć nabiału zaręcza się.

Dziś rano zima stop: 2. Wczoraj w połud: st: 2.

TEATR WIELKI. Jutro, 44ty raz *To byłam ja*. 2gi raz *Lucyperek*.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Nowo-Senat. obok Handla P. Rydla, w domu Włodarskiego pod Nr 476 lit: D, da się słyszeć JP. *Krsek* z talentem swoim gwizdania przy Gitarze i Kwartecie.

Dziś w nowo otworzonej Kawiarni przy ulicy Podwał pod Nr 521 i 2, wprost Towar: Kredyt: Ziemi, Panny *Prajs* grać i spiewać będą, od godziny 5tej.

Dziś wieczorem w Kawiarni w Pałacu zwanym Paca, przy ulicy Miodo:, JP. *Danecki* grać będzie.

Dziś w Kawiarni w domu Lilpopa na rogu ulic Białackiej i Tłumac. pod Nr 600, JP. *Rajczak* grać będzie.

Dziś w Kawiarni w Gmachu Teatral: od ulicy Wierzbowej, Panny *Went* grać i spiewać będą.

RESTAURACJA *Grobelnego*, została otwarta w Hotelu Polskim przy ul: Długiej, na miejscu *Zbarborego*.

Dziś dołącza się *TABELLA* 4tej kl.